

”Elämässä on oltava muutakin kuin rakentaminen ja investointi”

Sirkku ja Mika pitävät kahden robotin navettaa Suomessa. Heidän aloittaessaan tilalla 1997 oli heillä lypsystä 20 lehmää, tällä hetkellä tilalla on 150 lypsävää. Investointeja he ovat tehneet jaksoissa. Viimeisin laajennus aloitettiin 2020 ja kahden robotin navetta on nyt toiminnassa. Kuulemme usein lopputuloksesta. Sirkku ja Mika kertovat meille matkastaan. Arki täyttyi työstä, rakentamisesta sekä lasten- ja kodinhoidosta. Matkan varrella työkuorma alkoi käydä liian suureksi ja Sirkku masentui. Sirkku ja Mika muistuttavat, että elämässä pitää olla muutakin kuin rakentamista ja töitä, myös investointien aikana.

Lue lisää ↓

Sirkku ja Mika pitävät kahden robotin navettaa Suomessa. Heidän aloittaessaan tilalla 1997 oli heillä lypsystä 20 lehmää, tällä hetkellä tilalla on 150 lypsävää. Investointeja he ovat tehneet jaksoissa. Viimeisin laajennus aloitettiin 2020 ja kahden robotin navetta on nyt toiminnassa. Kuulemme usein lopputuloksesta. Sirkku ja Mika kertovat meille matkastaan. Arki täytti työstä, rakentamisesta sekä lasten- ja kodinhoidosta. Matkan varrella työkuorma alkoi käydä liian suureksi ja Sirkku masentui. Sirkku ja Mika muistuttavat, että elämässä pitää olla muutakin kuin rakentamista ja töitä, myös investointien aikana.

Haastateltavan nimi	Sirkku ja Mika Nieminen.
Maataloustoiminnan tyyppi	Kahden robotin navetta. 150 lehmää ja peltoa 120 ha vuokramaineen
Mielenterveysongelma ja siihen vaikuttavat tekijät	Tilakokoa kasvatettu vuosien aikana paljon. Suuri työmäärä ja samanaikaisesti suurperhearki, 4 lasta.

Mikä on sinun tarinasi?

Sirkku ja Mika siirtyivät Mikan vanhempien tilan jatkajiksi -97. Aluksi he rakensivat talon, jossa nyt asuvat. Mikan isän rakentamassa navetassa oli tilaa 20 lypsylehmälle. Vanhaa navettaa laajennettiin aluksi niin, että siellä oli enimmillään 25 lehmää. Nuorin lapsista syntyi vuonna 2006. 2007 alkoi uuden navetan rakentaminen eri tontille Vuonna 2008 uusi navetta oli valmis, siellä oli lypsiasema ja 80 lehmää. 2008 uuteen navettaan siirtyessä työmäärä ei suinkaan vähentynyt vaan lisääntyi. Tästä muutaman vuoden kuluttua rakennettiin katetut laakasiilot. Tuotannon ylös nostamiseen liittyy paljon työtä ja se kestää melko pitkään. Sirkku kertoo, että tuohon aikaan hän teki koko valveillaoloaikansa töitä. Karjanhoitotöiden ajan isovanhemmat olivat lasten kanssa. Lypsyltä tullessaan Sirkku jatkoi lasten- ja kodinhoidolla. Häneltä jäi kaikki muut kontaktit pois ja aika riitti vain tehtävien tekemiseen. Mika vastasi peltotöistä ja rakentamistöistä, joita tilalla on ollut lähes katkeamattomasti. Vuonna 2011 Sirkku sairastui masennukseen ja jäi sairauslomalle. Navetta-apuun saatiin aluksi sijaisapulomittaja, jotta Sirkun työkuormaa saatiin vähennettyä. Sirkun sairastumista edeltävästi heillä ei ollut palkattua työvoimaa tilalla, isovanhemmat olivat jonkin verran apuna.

Sirkun sairastumista edeltävinä vuosina maatilalla oli investoitu runsaasti, jonka vuoksi myös lainakuorma oli suuri. Työntekijän palkkaamista mietittäessä läsnä oli paine siitä, että heidän pitää itse jaksaa. Investoinnit oli onnistuttu tekemään taloudellisesti kestäväällä tavalla, koska omaa työtä käytettiin rakentamisessa paljon. Toisaalta suuri oman työn osuus aiheutti omat paineensa. Lopulta työntekijän saamisen suhteen kävi hyvin, sillä kylältä tuli henkilö kysymään töitä, kun hänen aiemmat työtehtävät olivat loppumassa. Nyt hän on ollut tilalla töissä 12 vuotta.

Vuosien aikana myös lapset kasvoivat isommiksi ja osallistuivat tilan töihin. Vuonna 2020 laajennettiin 2008 valmistunutta navettaa niin, että siellä lypsää tällä hetkellä kaksi robottia. Sirkulla ja Mikalla on omat vastualueensa. Sirkku on suunnitellut navetan toiminnallisen suunnittelun – miten vanhan navetan puoli ja laajennusosa saadaan parhaiten toimivaksi kokonaisuudeksi. Sirkun vastuulla on pääasiassa eläinten hedelmällisyys, siemennykset ja rekisterien ylläpito, Mika vastaa taloudesta, koneista ja peltopuolen veltoiteista ja lapsista on paljon apua peltotöissä. Eläinainees lisättiin omista lehmistä. Tuotannon ylösnostaminen on ollut näin hieman hitaampaa, kuin ostamalla, mutta eläinainees on juuri sitä, mitä tilalla toivotaan. Lähialueella vesistön vieressä oleva mökki tarjoaa Mikalle ja Sirkulle oman rauhoittumispaikan.

Tilanteen käsittely

Sirkku sai masennuksen hoitoon terapiaa. Myös työkuormituksen vähentämisellä oli suuri rooli toipumisen mahdollistamiseen. Aluksi karjanhoitotöissä käytettiin sijaisapulomitusta. Terapeutti ymmärsi tilannetta ja kertoi heti, että toipuminen vie aikaa. Ymmärtävä kohtaaminen antoi Sirkulle luvan sairastaa ja hän sai heti pidemmän sairausloman, jotta työhön palaamista ei lähdetty kokeilemaan liian nopeasti. Kun tilalle saatiin palkattua työntekijä, oli se helpotus. Työntekijän saanti antoi uskoa siihen, että samaan työmäärään ei tarvitse enää palata. Mikan antama tuki ja ymmärrys oli merkityksellistä toipumisessa.

Mika oli aktiivisena erilaisissa luottamustoimissa, eikä hän luopunut niistä myöskään rakentamisen vuosina. Muun elämän näkeminen oli tärkeää. Mika kokee, että Sirkun sairastumisen alkuvaiheessa hänen oli vaikea ymmärtää asiaa. Oli vaikea ymmärtää, miten ja miksi toinen kokee asiat niin eri tavalla.

Yhteinen päämäärä on tärkeää. Kun tulee jotain asioita, niin niistä keskustellaan ja sovitaan. Asioiden eteen tehdään töitä ja onnistutaan ja joskus voidaan epäonnistua. Epäonnistumisista täytyy ottaa opiksi, parantaa jotain tai keksiä jotain muuta.

Masennuksesta toipuminen kestää aikansa. Sirkku kokee, että stressinsietokyky on nykyisin matalammalla tasolla kuin ennen masennusta, nykyisin kuitenkin oman itsensä lukemisen taito on parempi. Kun stressitaso alkaa nousemaan, pitää asiaan kiinnittää huomiota ja purkaa tilannetta. Arjessa pitää olla myös mukavia ja kivoja juttuja.

Johtopäätökset ja vinkit

Mika kuvaa, että asioista ajattelee aika eri tavalla. Paljon laajemmin, kuin ennen investointeja. Kun näkee elämää ja maailmaa, niin alkaa ymmärtämään, että aika pieniä me täällä olemme. Ymmärrys siitä, kuinka paljon koko ajan täytyy oppia, opetella ja kuunnella. Tehdään itselle ja seuraavalle sukupolvelle. Samalla kuitenkin se, että voi olla ihan juuri sellainen kuin on. Ei tarvitse olla toisten vuoksi erilainen.

Vinkkejä muille viljelijöille

”Investointeihin lähdetessä pitää olla riittävä into mukana. Elämässä pitää olla muutakin kuin rakentamista investoinnin aikana.” Mika

Työmäärä rakentamisen aikana on suuri, koska rakentamisen aikana täytyy huolehtia myös muista tilan töistä ja tuotannon on pysyttävä kunnossa. Investoinnin suunnittelulle täytyy antaa riittävästi aikaa ja käydä myös tutustumassa eri tiloilla. Myös oikeiden rakentamiskumppaneiden etsimiseen kuluu aikaa. Tärkeää on, että investoidessa pitää mielessään sen, mitä itse tavoittelee ja minkälaista toivoo, se oma juttu. Sopimusten sisällön kanssa tulee olla huolellinen. Sopimukset ovat iso kokonaisuus ja siihen liittyy omat hankaluutensa.

Mika kertoo, että heille annettiin ohjeeksi investointien suunnittelun aikana, että työvoiman mitoitus täytyisi laittaa tulevan tuotannon tasolle heti alussa. Investointia suunniteltaessa henkilöresurssien huomioiminen jää helposti kuitenkin vähemmälle huomiolle. Ja vaikka viimeisen investoinnin ajaksi työntekijä oli suunniteltu, sattui niin, että rakentamisen aikana työntekijä ei ollut työssä.

Työntekijöiden resurssointi on vaativaa. Ylimääräisiä työntekijöitä ei ole järkevää pitää kustannussyistä. Laskennassa täytyy ottaa huomioon tuotannon aloittamiseen ja ylläpitoon tarvittavat resurssit myös työajan kannalta. Toinen, mikä resurssoinnissa jää helposti huomioimatta, on rakentamisen loppuunsaattamisen resurssit. Kaikki ne pienet jutut, jotka jäävät tehtäväksi samaan aikaan, kun tuotantoa uudessa rakennuksessa jo käynnistetään.

Kun eläimiä hankitaan tilalle lisää, tulee riskit tiedostaa. Vaikka lehmät olisivat todella hyviä, ei se ole tae siitä, että esimerkiksi eläinten utarerakenne on robotilla toimiva. Eläinten hankintaan liittyvissä kustannuksissa on hyvä huomioida, että riski siihen, että eläin ei sopeudu, on olemassa. Tuotanto tulee kuitenkin investoinnin valmistuttua saada mahdollisimman pian käyntiin.

Osaaminen korostuu muutoksessa. Myös yrittäjien täytyy koulututtaa ja opiskella lisää. Sekä Sirkku, että Mika ovat päivittäneet osaamistaan vuosien varrella. Isossakin tilakoossa jokainen eläin tarvitsee oman hoitonsa. Eläinten terveyteen panostaminen on tärkeää. Sirkku ja Mika ovat huomanneet, että ennakointi ja ennaltaehkäisy tuo moninkertaisena takaisin, niin yrittäjien kuin eläinten terveyden osalta.

Usein investointeja suunniteltaessa otetaan huomioon talous ja tuotanto. Henkilöresurssit nostetaan keskusteluun, mutta on vaikea arvioida, kuinka paljon työtä on rakentamisen aikana, jotta sekä rakentaminen, että olemassa oleva tuotanto saadaan hoidettua. Resurssit riittävästi tekijöitä myös tuotannon tarvittavaan lisäykseen investoinnin valmistuttua.

Koska työntekijän löytäminen ei ole aina helppoa, käy joskus niin, että työntekijän hankkimiseksi ei juurikaan nähdä vaihua. Rekrytointiin ja työntekijän löytämiseen täytyy panostaa, mutta oikein mitoitettu työkuorma maksaa itsensä takaisin. Mikäli olet investoimassa, toivon, että investointiin liittyviä laskelmia tehtäessä huomioit realistisesti työmäärän ja työntekijätarpeen. Yrittäjän täytyy ehtiä nukkua. Sirkun ja Mikan vinkki siitä, että investoidessa täytyy olla muutakin kuin rakentamista ja työtä, on erittäin arvokas.

Mikäli sinusta tuntuu, että teet kaiken hereilläoloaikasi työtä tai et ehdi palautumaan työstä, pysähdy! Avun pyytäminen on rohkeutta. On rohkeutta mennä lääkäriin keskustelemaan omasta jaksamisesta. On rohkeutta havaita, että työtä on liikaa. On rohkeutta palkata työntekijä. Mikäli taloudellinen tilanteesi on sellainen, että työntekijän palkkaaminen ei vaikuta mahdolliselta, pyydä apua taloutesi suunnitteluun. Aina on hyvä ja oikea aika pyytää apua.

← LUE EDELLINEN TARINA

Älä jää liian pitkäksi aikaa suruun. ”Vaikka olisi kuinka vaikeaa, pitää aina löytää yksi valoisa ... Taloudelliseen stressiin on saatavilla apua. ”Asioiden tekeminen alkaa sujua paremmin, kun ...

LUE SEURAAVA TARINA →